



**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Sergiu Andoni,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Dede împotriva lui Sergiu Andoni privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din data de 23 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-281/24
nr. PIGD 2-22119817-01-2r-26062024)*

Restituirea cererii de apel, din motivul neînlăturării neajunsurilor cererii de apel în termenul de procedură stabilit de instanță de apel.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. P. Harmaniuc
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, D. Dulghieru, R. Pulbere

12 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Sergiu Andoni,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 12 august 2022 Vladimir Dede a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Andoni privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 29 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Vladimir Dede împotriva lui Sergiu Andoni privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată. (f.d.74,82-86)

3. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, în data de 26 octombrie 2023, Sergiu Andoni a declarat apel, solicitând casarea hotărârii, cu pronunțarea unei noi soluții de prin care să fie admisă suma datorată în mărime de 33 380 euro, în rest acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d.80)

4. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2024, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Sergiu Andoni, s-a acordat apelantului un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru depunerea unei cereri suplimentare de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 10 886,67 lei. (f.d.91-92)

5. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din data de 23 aprilie 2024 a restituit cererea de apel declarată de către Sergiu Andoni împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 septembrie 2023, deoarece apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel în termenul stabilit.(f.d.95-97)

6. Împotriva încheierii instanței de apel a depus recurs Sergiu Andoni, prin care a solicitat admiterea recursului, anularea încheierii contestate. (f.d. 108-110)

7. În motivarea recursului Sergiu Andoni a menționat dezacordul cu încheierea contestată, indicând că nu a primit sub semnătură și nu a cunoscut despre existența încheierii instanței de apel din data de 23 martie 2024 prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

8. În acest sens recurentul a subliniat că în avizul de recepție anexat la materialele dosarului nu este aplicată semnătura lui Sergiu Andoni, iar instanța de apel nu a examinat minuțios avizul de recepție, dar pur și simplu a considerat că avizul a fost semnat de către apelant în data de 11 aprilie 2024, fără a avea o confirmare certă în acest sens.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

9. Art. 61, alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilește că:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

10. Art. 100, alin. (1) din Codul de procedură civilă relevă că:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, [...], prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, [...].”

11. Art. 105, alin. (6) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:

„Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, [...]. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmâneze destinatarului cât mai curând posibil.”

12. Art. 110 din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

13. Art. 111, alin. (1), alin. (3) din Codul de procedură civilă statuează că:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă, începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

14. Art. 113 din Codul de procedură civilă reglementează că:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

15. Art. 368, alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în

termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

16. Art. 369, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă prevede că:
„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).”

17. Art. 425 din Codul de procedură civilă reglementează că:
„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

18. Art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă statuează că:
„Recursul împotriva încheierii se examinează [...], pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

19. Art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă stabilește că:
„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține, că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată în data de 23 aprilie 2024, fiind expediată participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, în data de 08 mai 2024.

Confirmare privind recepționarea acesteia la materialele dosarului lipește. Totodată prin recursul înaintat Sergiu Andoni a menționat că încheierea contestată a fost recepționată în data de 24 mai 2024.

În aceste circumstanțe se atestă că, la caz, termenul de contestate a fost respectat, deoarece Sergiu Andoni a depus recurs în data de 07 iunie 2024.

21. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 426, alin. (3) din Codul de procedură civilă a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs, au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

22. Cercetând starea de fapt, în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată, că Curtea de Apel Chișinău, constatând că apelul nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 25 martie 2024 nu a dat curs cererii de apel și a comunicat apelantului că necesită să prezinte cererea suplimentară de apel, cu indicarea motivelor de fapt și de

drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor de pe cererea de apel suplimentară într-un număr egal cu numărul participanților la proces, precum și prezentarea originalului dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 10 886,67 lei, stabilindu-i un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză. (f.d.91-92)

23. Curtea de Apel Chișinău, stabilind că apelantul în termenul acordat nu a înlăturat neajunsurile indicate de către instanța de apel, în baza art. 369, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din data de 23 aprilie 2024 a restituit apelul declarat de către Sergiu Andoni. (f.d. 95-97)

24. Recurentul a criticat soluția instanței de apel, menționând că nu a recepționat încheierea din data de 25 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs apelului și s-a acordat apelantului un termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat.

25. La acest aspect instanța de recurs menționează, prin prisma art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului, iar nerespectarea acestuia atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură.

26. Importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

27. La caz, se atestă că încheierea instanței de apel din data de 25 martie 2024 prin care nu a dat curs cererii de apel depusă de Sergiu Andoni și i-a acordat un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei de pe încheierea în cauză pentru prezentarea și înregistrarea acestora la Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău a cererii de înlăturare a neajunsurilor, a fost recepționată de către mama apelantului Varvara Andoni în data de 11 aprilie 2024, fapt confirmat prin avizul de recepție DS8011477686AS. (f.d.94)

28. Astfel, în condițiile speței începutul curgerii termenului de 10 zile calendaristice pentru înlăturarea neajunsurilor este ziua imediat următoare datei calendaristice de la recepționarea încheierii din data de 25 martie 2024, adică ziua de 12 aprilie 2024, iar ultima zi fiind data de 22 aprilie 2024

29. Sergiu Andoni în data de 23 aprilie 2024, după expirarea termenului, a prezentat instanței de apel apelul motivat, fără anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 10 886,67 lei.

30. Totodată, instanța de recurs constată că adresa la care a fost expediată încheierea instanței de apel din data de 25 martie 2024, corespunde

cu adresa indicată de către Sergiu Andoni, atât în cererea de apel, cât și în cererea de recurs.

31. În aceste circumstanțe, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, respinge ca fiind neîntemeiat argumentul Sergiu Andoni precum că nu a recepționat încheierea prin care nu a dat curs apelului și i-a acordat termen pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat.

32. Astfel, este în afara oricărui dubiu că apelantul, care a recepționat copia încheierii din data de 25 martie 2024 nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel în termenul acordat, deși, de la momentul comunicării actului de procedură a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a înlătura toate neajunsurile cererii de apel.

33. Argumentul lui Sergiu Andoni precum că semnătura de pe avizul de recepție nu-i aparține, iar instanța de apel nu a analizat minuțios semnătura aplicată pe aviz, este considerat de către instanța de recurs neîntemeiat, or avizul de recepție conține mențiunea despre primirea corespondenței de către mama recurentului Varvara Andoni, care locuiește pe aceeași adresă cu recurentul, iar conform art. 105, alin. (6) din Codul de procedură civilă comunicarea actelor de procedură unui membru adult al familiei, care locuiește cu recurentul se consideră citare legală.

34. Prin urmare, se constată că instanța de apel a întreprins toate măsurile posibile de a comunica apelantului încheierea din data de 25 martie 2024 prin care nu a dat curs cererii de apel, or a expediat încheierea din data de 25 martie 2024 la adresa indicată de către apelant în cererea de apel.

35. În aceste circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel precum că apelantul nu s-a conformat încheierii instanței de apel din data de 25 martie 2024, deoarece apelantul a lăturat tardiv și parțial neajunsurile stabilite de către instanța de apel.

36. Completul de judecată reamintește recurentului despre caracterul obligatoriu al actelor judecătorești de dispoziție, or, acesta urmau să-și ajusteze conduita la indicațiile reflectate în încheierile instanței de apel și să înlătore în termen neajunsurile cererii de apel. Nedepunerea de către partea în proces a diligențelor necesare pentru înlăturarea în termen a neajunsurilor nu poate constitui o circumstanță favorabilă recurentului în anularea încheierii contestate, cât timp nu a indicat ce a împiedicat să înlătore neajunsurile cererii de apel în termenul acordat.

37. La caz, apelantul, cunoscând despre încheierea instanței de apel prin care nu s-a dat curs apelului și s-a acordat termen pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, nu a luat măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile de acces la instanță, în speță îndeplinirea la timp a indicațiilor instanței de apel, care i-a acordat termen rezonabil pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

38. Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată, urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului

în care sunt parte pe dosar și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

39. În corespundere cu prevederile art. 61, alin. (1) din Codul de procedură civilă Sergiu Andoni, urma să îndeplinească obligațiile cu bună-credință.

40. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenul stabilit de către instanța de apel, ori nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel

41. La caz, nerespectarea termenului de înlăturare a neajunsurilor cererii de apel, stabilite de către instanța de apel prin încheierea din data de 25 martie 2024 se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv a lui Sergiu Andoni, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

42. Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

43. În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

44. Tot aici, instanța de recurs accentuează că, conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

45. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

46. În această ordine de idei, în cazul primirii pe rol a apelului depus de către Sergiu Andoni, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de art. 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, ceea ce este inadmisibil

47. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel just a restituit apelul depus de către Sergiu Andoni.

48. Iar, soluția adoptată prin încheierea recurată, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1

din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună-credință și în termen.

49. Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de recurent sunt declarative și lipsite de suport juridic, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Sergiu Andoni și de a menține încheierea din data de 23 aprilie 2024 a instanței de apel.

50. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427, lit. a) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de către Sergiu Andoni.

Menține încheierea din data de 23 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău emisă în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Vladimir Dede împotriva lui Sergiu Andoni privind încasarea datoriei, penalității și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă